

Коробкін Валерій

ORCID iD: 0000-0003-1613-4006

e-mail: v.korobkin@idundcz.dsns.gov.ua

**ДЕЯКІ ПІДХОДИ ЩОДО КРИТЕРІЇВ ВИЗНАЧЕННЯ
ЧИСЕЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ,
ЯКІ УТВОРЮЮТЬСЯ У СКЛАДІ ВИКОНАВЧИХ
ОРГАНІВ МІСЬКИХ, СЕЛИЩНИХ ТА СІЛЬСЬКИХ РАД**

[https://doi.org/10.33269/2618-0065-2023-1\(13\)-6-21](https://doi.org/10.33269/2618-0065-2023-1(13)-6-21)

Анотація. Запропоновано алгоритм дій щодо створення в структурі виконавчого органу підрозділу з питань цивільного захисту. На підставі проведення аналізу стану техногенно-екологічної безпеки громади, паспортизації території громади щодо ризику виникнення надзвичайних ситуацій та визначення обсягу робіт щодо запобігання надзвичайним ситуаціям на території громади надано критерії стосовно встановлення чисельності структурного підрозділу з питань цивільного захисту. Наголошено на доцільності виявлення рівня впливу кожного критерію на можливий обсяг робіт щодо запобігання надзвичайним ситуаціям, який мають виконувати працівники структурного підрозділу цивільного захисту під час розрахунків чисельності структурного підрозділу цивільного захисту органу місцевої влади.

Ключові слова: критерії, місцеве самоврядування, надзвичайні ситуації, підрозділ, працівник, цивільний захист, чисельність.

Постановка проблеми. Війна, розв'язана рф проти незалежної України, висвітлила низку проблемних питань у сфері цивільного захисту, що належать до повноважень місцевих державних (військових) адміністрацій та органів місцевого самоврядування. Це і забезпечення ефективної діяльності, керівництво аварійно-рятувальними службами, формуваннями та спеціалізованими службами цивільного захисту (далі – ЦЗ), забезпечення функціонування й модернізація територіальної та місцевих систем централізованого оповіщення, організація і керівництво проведенням ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій та відновлювальних робіт, створення і використання матеріальних резервів, організація та проведення евакуаційних заходів,

контроль за утриманням і станом готовності захисних та інших споруд для укриття населення тощо.

Організація виконання цих та інших заходів ЦЗ покладена на підрозділи ЦЗ, які утворюються у складі державних (військових) адміністрацій та у виконавчих органах міських, селищних та сільських рад [1]. Разом із тим на сьогодні немає окремих рекомендацій Кабінету Міністрів України для організаційно-управлінської структури органів місцевого самоврядування (далі – ОМС). Це призводить до того, що, посилаючись на обмеження місцевих бюджетів, сільські, селищні, міські голови під час внесення на розгляд відповідних рад пропозицій щодо структури виконавчих органів ОМС, їх штатів віддають перевагу фінансовим та правовим підрозділам, обмежуючи до мінімуму кількість фахівців із питань ЦЗ, не до кінця усвідомлюючи обсяги відповідних завдань у сфері цивільного захисту територіальної громади згідно зі статтею 36-1 [2].

Як зазначено у [1], підрозділи з питань цивільного захисту створюються у складі виконавчих органів міських, селищних і сільських рад, водночас [1] та інші нормативно-правові акти не встановлюють (рекомендують) критерії щодо визначення їх чисельності. Відсутність таких критеріїв, невизначення обсягу заходів з організації ЦЗ на території територіальної громади, призначення у виконавчому органі ОМС тільки однієї посадової особи з питань ЦЗ надалі впливають на ефективність забезпечення та проведення заходів ЦЗ на території територіальної громади. І в цьому контексті беззаперечно важливим є проведення досліджень зі встановлення чинників, критеріїв або підходів щодо визначення структури підрозділу з питань ЦЗ виконавчого органу ОМС, його чисельності для забезпечення виконання завдань за призначенням.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Тематика щодо чисельності структурного підрозділу з питань ЦЗ дотепер не розглядалась з огляду на те, що відповідні зміни у частині 3 статті 19 [1] відбулися за редакцією Закону № 2081-IX від 17.02.2022. Разом із тим дослідження стосовно питань структури підрозділів ЦЗ, їх удосконалення з урахуванням

стану техногенних і природних загроз проводились у декількох публікаціях та роботах.

Пріоритетні напрями удосконалення державного управління у сфері ЦЗ на рівні територіальних громад у процесі реалізації реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні розглянув В. Костенко [3]. Г. Іванець та інші співавтори у [4–5] наголошували на оптимізації територіальних структур ЦЗ із урахуванням стану техногенно-природних загроз регіонів держави. У [5] розроблено керуючий алгоритм реалізації організаційно-технічного методу сумісного прогнозування та забезпечення готовності реагування підрозділів ЦЗ на надзвичайні ситуації, використання якого передбачає проведення збору, формалізації та аналізу інформації про надзвичайні ситуації; укомплектованість підрозділів ЦЗ особовим складом, технікою та їх готовність. О. Соболев, А. Рогозін та інші у [6] розробили модель визначення кількості особового складу оперативно-рятувальних підрозділів. Модель побудована на основі аналізу результатів моделювання оперативної діяльності підрозділів методами теорії масового обслуговування. У [7] детально проаналізовано ефективність діяльності ОМС з організації безпеки життєдіяльності територіальних громад на основі економетричного моделювання. Р. Ткачук провів дослідження щодо оптимізації структури виконавчого органу Київської міської ради, а також забезпечення виконання завдань з питань цивільного захисту [8].

Аналіз наведених наукових праць із запропонованої тематики свідчить про загальні підходи в питаннях оптимізації територіальних структур ЦЗ, визначення кількості особового складу оперативно-рятувальних підрозділів, аналізу ефективності діяльності ОМС з організації безпеки життєдіяльності територіальних громад тощо. Водночас проблематика структури підрозділів цивільного захисту, які утворюються у складі виконавчих органів міських, селищних та сільських рад, формулювання критеріїв їх чисельності майже не опрацьовувались, що вказує на актуальність роботи.

Мета статті. Метою дослідження є аналізування і формулювання підходів та критеріїв визначення чисельності підрозділу цивільного захисту, який утворюють у складі виконавчих органів міських, селищних та сільських рад, для організації та забезпечення цивільного захисту на території територіальної громади.

Методи дослідження. В роботі застосовано сукупність загальнонаукових і спеціальних методів, а саме: аналіз, синтез, узагальнення, абстрактно-логічний метод (для визначення переліку критеріїв чисельності), структурно-функціональний (для встановлення чисельності з огляду на структуру та зміст функціональних обов'язків посадових осіб з питань ЦЗ структурного підрозділу ЦЗ).

Виклад основного матеріалу. Відповідно до пункту 3 статті 19 [1] організація заходів цивільного захисту здійснюється в:

- територіальних підсистемах – Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими державними адміністраціями та підрозділами з питань цивільного захисту, які створюються у їх складі;

- ланках територіальних підсистем – районними державними адміністраціями та підрозділами з питань цивільного захисту, які створюються у їх складі;

- субланках ланок територіальних підсистем – виконавчими органами міських, селищних і сільських рад та підрозділами з питань цивільного захисту, які створюються у їх складі.

Основою організаційно-управлінської структури органів місцевого самоуправління є штатний розпис виконавчого органу. Раніше під час підготовки штатних розписів органам місцевого самоврядування рекомендувалося використовувати штатні нормативи, наведені в постанові КМУ «Про фінансове забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування» від 03.12.97 р. № 1349. Однак з 01.01.2015 р. вона втратила чинність згідно з постановою КМУ «Про визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» від 26.11.2014 р. № 664.

Іншого нормативно-правового документа, який би регулював чисельність працівників та штати органів місцевого самоврядування, не було ухвалено. Водночас із пункту 5 частини 1 статті 26 [2] випливає, що затвердження структури виконавчих органів ради, загальної чисельності апарату ради та її виконавчих органів, витрат на їх утримання є виключною компетенцією сільської, селищної, міської рад. Пропозиції щодо зазначених питань вносить голова відповідної ради, а затверджуються вони на пленарних засіданнях. Також сільська, селищна, міська ради можуть ухвалювати рішення про розмежування повноважень між її виконавчим комітетом, відділами, управліннями, іншими виконавчими органами ради та сільським, селищним, міським головою в межах повноважень, наданих [2] виконавчим органам сільських, селищних, міських рад (пункт 3 статті 52 [2]). Таке рішення буде впливати на організаційну структуру апарату та виконавчого комітету органу місцевого самоврядування. Особливо це важливо з огляду на доповнення цього Закону статтею 36-1 «Повноваження щодо організації та забезпечення цивільного захисту» згідно із Законом від 09.07.2022 р. № 2394-IX.

Таким чином, органи місцевого самоврядування мають право розробляти та затверджувати свої штати з огляду на місцеві умови й можливості. Згодні з цим і Нацдержслужба, і Мінрегіонрозвитку [9–10]. На погляд Нацдержслужби, під час підготовки пропозицій стосовно структури органу місцевого самоврядування та затвердження такої структури слід брати до уваги повноваження відповідної ради, яка представляє інтереси територіальної громади, а також розрахунки асигнувань на утримання апарату ради. Також відповідно до Європейської Хартії місцевого самоврядування органи місцевого самоврядування самі визначають власні штати [11].

Таким чином, органи місцевого самоврядування самостійно затверджують структуру виконавчих органів ради, загальну чисельність апарату ради та її виконавчих органів з огляду на фінансові можливості ради та користуючись типовими штатами попередніх років. Варто зауважити, що у законодавстві не передбачено повноважень місцевої ради

затверджувати безпосередньо штатний розпис її апарату та виконавчих органів. Зазвичай він затверджується керівником органу – сільським, селищним, міським головою як головною посадовою особою ради.

Кожен орган місцевого самоврядування може мати свою власну «унікальну» організаційну структуру, яка віддзеркалює її спосіб діяльності на рівні громади. Зважаючи на специфічність наряду діяльності підрозділу цивільного захисту, що створюється, доцільно нагадати вимоги Європейської Хартії місцевого самоврядування (стала обов'язковим для України законодавчим актом з 01.01.1998) стосовно законодавства щодо формування організаційної структури та/або штатного розпису органів місцевого самоврядування. В ній визначено декілька засадничих постулатів, котрі впливають на спосіб діяльності органу місцевого самоврядування [11–12].

По-перше, повноваження, якими наділяються органи місцевого самоврядування зазвичай мають бути повними і виключними. Вони не можуть скасовуватися чи обмежуватися іншим (центральним або регіональним) органом, якщо це не передбачено у законі (пункт 4 статті 4 [11]).

По-друге, загальні засади до формування адміністративних структур органів місцевого самоврядування її країн-членів визначені в статті 6, згідно з якою «.... органи місцевого самоврядування повинні мати можливість визначати власні внутрішні адміністративні структури з урахуванням місцевих потреб і необхідності забезпечення ефективного управління». Тобто основними принципами формування внутрішньої структури органу місцевого самоврядування визначено:

– принцип ефективного управління на території, за яку відповідає орган місцевого самоврядування;

– принцип інституційної забезпеченості якісного виконання визначених у законі повноважень;

– принцип співвіднесення потреб громади та громадян з адміністративною спроможністю органу місцевого самоврядування.

Окрім того, органам місцевого самоврядування під час формування власної структури та для виконання передбачених законодавством завдань потрібно здійснити «добір висококваліфікованого персоналу з урахуванням особистих якостей та компетентності», які мають забезпечити ефективне управління на території. Певною мірою можна стверджувати, що елемент прийняття на службу в органах місцевого самоврядування також впливає на формування організаційної структури та штатного розпису, оскільки існує прямий зв'язок між компетентностями і професійним рівнем посадових осіб місцевого самоврядування та/або службовців і рівнем (ієрархією) посад в організаційній структурі.

Пропонується алгоритм дій щодо створення в структурі виконавчого органу підрозділу для забезпечення питання організації цивільного захисту в громаді [13].

КРОК 1. На пленарній сесії сільської, селищної, міської рад розглянути питання та затвердити рішення щодо створення окремої постійної депутатської комісії ради, де визначити організацію цивільного захисту в громаді як один із основних напрямів її діяльності.

КРОК 2. Сільський, селищний, міський голова громади виносить на розгляд ради пропозицію щодо створення та структури підрозділу з питань ЦЗ у складі виконавчого органу (сільської, селищної, міської) ради (сектору, відділу).

КРОК 3. Рада громади ухвалює рішення про утворення підрозділу з питань ЦЗ або введення окремих штатних посад для виконання функцій з питань ЦЗ у складі будь-якого підрозділу (відділу, сектору).

Положення про підрозділ з питань ЦЗ затверджується відповідним рішенням ради громади.

КРОК 4. Керівник підрозділу з питань ЦЗ призначається на посаду та звільняється сільським, селищним, міським головою одноосібно чи за погодженням з виконавчим органом. На вакантні посади підрозділу з питань ЦЗ виконавчий орган громади оголошує конкурс. Конкурс кандидатів на посади фахівців підрозділу з питань ЦЗ проводиться серед осіб, які подали документи. Обрані за результатами конкурсу особи зараховуються до штату. На посади структурного підрозділу з

питань ЦЗ виконавчого органу сільської, селищної, міської рад рекомендується призначати осіб, які мають освіту відповідного професійного спрямування в обсягах, достатніх для виконання службових обов'язків.

КРОК 5. Керівник підрозділу з питань ЦЗ розробляє посадові інструкції співробітників.

Під час визначення виду структурного підрозділу з питань ЦЗ (управління, відділ, сектор) або призначення окремої посадової особи з питань ЦЗ та чисельності підрозділу враховується:

- рівень техногенного навантаження на території громади (стаття 50 [1]);

- ймовірність виникнення НС природного характеру;

- чисельність жителів, які проживають на території громади;

- наявність населених пунктів, що належать до відповідних груп ЦЗ та/або суб'єктів господарювання – до відповідних категорій ЦЗ.

Під час розрахунків чисельності структурного підрозділу ЦЗ ОМС потрібно чітко визначити рівні впливу кожного запропонованого критерію на можливий обсяг робіт щодо запобігання надзвичайним ситуаціям та подіям, який мають виконувати працівники структурного підрозділу ЦЗ ОМС.

Рівень техногенного навантаження на території громади є найбільш важливим критерієм із запропонованих. Джерела небезпеки виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру наведено у статті 50 [1]. У цьому разі чисельність працівників підрозділу ЦЗ буде залежати від обсягу проведення заходів запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного характеру, участі у нагляді за джерелами небезпеки тощо. Разом із тим, як приклад, належний стан організації забезпечення виконання заходів у сфері цивільного захисту на об'єктах суб'єкта господарювання, створення об'єктових формувань цивільного захисту та окремих підрозділів з питань цивільного захисту, які призначаються керівниками зазначених суб'єктів господарювання, може вплинути на зменшення загального обсягу робіт із забезпечення цивільного захисту на території громади, що своєю чергою

вплине на навантаження посадових осіб з питань ЦЗ та потребу щодо їх кількості.

Імовірність *надзвичайних ситуацій природного характеру* на території громади обов'язково потрібно враховувати. До таких належать:

–метеорологічні, гідрологічні морські та прісноводні явища, деградація ґрунтів чи надр;

–природні пожежі, зміна стану повітряного басейну, інфекційна захворюваність людей, сільськогосподарських тварин;

–масове ураження сільськогосподарських рослин хворобами чи шкідниками, зміна стану водних ресурсів та біосфери.

У цьому разі чисельність працівників підрозділу ЦЗ ОМС буде залежати від обсягу проведення заходів запобігання виникненню *надзвичайних ситуацій природного характеру* та безпосередньої участі у таких заходах посадових осіб з питань ЦЗ ОМС.

Чисельність жителів, які мешкають на території громади. Чисельність мешканців територіальної громади безпосередньо впливає на обсяг заходів, які пов'язані з реалізацією місцевих програм у сфері цивільного захисту, організацією навчання населення діям у *надзвичайних ситуаціях*, заходами з евакуації, оповіщення тощо.

Наявність населених пунктів, що належать до відповідних груп ЦЗ та/або суб'єктів господарювання – до відповідних категорій ЦЗ. Такий критерій, на наш погляд, доцільно враховувати аналогічно критерію щодо рівня техногенного навантаження на території громади.

Перераховані критерії впливу на визначення чисельності структурного підрозділу з питань ЦЗ надалі потребують математичної інтерпретації з формуванням відповідних коефіцієнтів впливу, які вказують на можливий відсоток навантаження посадової особи з питань ЦЗ ОМС у разі виконання відповідних заходів у сфері ЦЗ на території громади.

Під час здійснення розрахунку чисельності структурного підрозділу з питань ЦЗ для з'ясування обсягу робіт та обов'язків працівників важливим є проведення аналізу стану

техногенно-екологічної безпеки громади та паспортизації території громади щодо ризику виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру. Визначений обсяг робіт щодо запобігання надзвичайним ситуаціям та подіям на території громади буде вказувати на відповідні функціональні обов'язки та їх різноманітність, які мають виконувати працівники структурного підрозділу з питань ЦЗ, обсяг навантаження, кількість, специфіку тощо.

Чисельність структурного підрозділу з питань ЦЗ встановлюється виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської рад. Якщо з визначеними завданнями здатна впоратись одна уповноважена особа, тоді підрозділ не створюють, а призначають посадову особу. Але варто вказати, враховуючи багатопрофільність та специфічність наданих власних та делегованих повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад щодо організації та забезпечення цивільного захисту [2], а також різноманітність напрямів роботи, що мінімальна кількість посадових осіб з питань ЦЗ має складати дві штатні посади. Тобто варто створити сектор ЦЗ як структурний підрозділ виконавчого органу місцевого самоврядування.

Доцільно, щоб структурний підрозділ з питань ЦЗ мав статус юридичної особи та за рішенням ради громади виступав розпорядником коштів, що спрямовані на здійснення заходів цивільного захисту громади.

Варто зауважити, що на визначення чисельності структурного підрозділу виконавчого органу місцевого самоврядування можуть впливати інші критерії, а саме, як приклад, існування або неіснування інших підрозділів, що здійснюють заходи запобігання і ліквідації надзвичайних подій. Наприклад, у разі створення добровільної пожежної охорони органами місцевого самоврядування потрібно враховувати положення статті 63 [1], а саме – вимоги пункту 10 щодо зберігання місця роботи (посади) та середньої заробітної плати за членами пожежно-рятувальних підрозділів для забезпечення добровільної пожежної охорони до гасіння пожеж, проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт,

проходження підготовки, перепідготовки; положення пункту 11 стосовно виплати винагороди коштом місцевого бюджету членам пожежно-рятувальних підрозділів, які залучалися до гасіння пожеж або проведення аварійно-рятувальних робіт; положення пункту 12 щодо встановлення додаткових гарантій соціального захисту членам пожежно-рятувальних підрозділів.

Також під час створення добровільної пожежної охорони органам місцевого самоврядування потрібно враховувати положення, що визначені у [14], у разі їх можливого невиконання, а саме – критерії утворення державних пожежно-рятувальних підрозділів (частин) Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту в адміністративно-територіальних одиницях.

Зазначені вище підходи до критеріїв, які запропоновано враховувати під час встановлення чисельності працівників структурного підрозділу з питань ЦЗ, потребують подальшої математичної інтерпретації, зокрема в питанні їх впливу (або їх частки) на загальний обсяг робіт, який виконують працівники структурного підрозділу з питань ЦЗ. Варто зауважити, що питання визначення штатної чисельності працівників та нормування праці управлінського персоналу безпосередньо є особливо складним. Основним об'єктом нормування є виконувана управлінська функція – певний обсяг робіт. Водночас доцільно враховувати складність виконуваних робіт, необхідний рівень кваліфікації працівників, питому вагу творчої праці, ступінь повторюваності окремих елементів роботи, нерівномірність завантаження протягом робочого дня тощо.

Указані підходи до критеріїв, подальша їх математична інтерпретація мають складатися в методику розрахунку чисельності працівників структурного підрозділу ЦЗ виконавчого органу місцевого самоврядування.

Висновки та напрями подальших досліджень.

Підсумовуючи викладене вище, зазначимо:

- органи місцевого самоврядування мають право розробляти та затверджувати свої штати з огляду на місцеві умови й можливості;

- до критеріїв визначення виду структурного підрозділу з

питань ЦЗ та чисельності цього підрозділу належать: рівень техногенного навантаження на території громади, ймовірність виникнення НС природного характеру, чисельність жителів, які проживають на території громади, наявність населених пунктів, що входять до відповідних груп ЦЗ та/або суб'єктів господарювання – до відповідних категорій ЦЗ;

–критерії визначення чисельності підрозділу ЦЗ надалі потребують математичної інтерпретації; між обсягом робіт, які мають виконувати працівники підрозділу ЦЗ, їх функціями та параметрами формулювання чисельності, що його відображають, має існувати логічний зв'язок.

Для розроблення кількісних і якісних показників та науково-обґрунтованих рекомендацій щодо визначення чисельності підрозділів з питань цивільного захисту доцільним є проведення науково-дослідної роботи з відповідної тематики на замовлення ДСНС або Мінрегіону.

Список використаних джерел

1. Кодекс цивільного захисту України : Закон України від 02.10.2012 р. № 5403-VI. Офіційний вебпортал парламенту України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text> (дата звернення : 03.01.2023).
2. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 06.10.98 р. № 163-XIV. Офіційний вебпортал парламенту України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80?find=1&text> (дата звернення : 03.01.2023).
3. Костенко В. О. Пріоритети удосконалення державного управління у сфері цивільного захисту територіальних громад в процесі децентралізації влади в Україні. *Регіональне управління та місцеве самоврядування*. 2017. № 2(52). С. 97–103. URL : https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/NADU/APDU/APDU-52-2017.pdf#page=97 (дата звернення : 06.01.2023).
4. Іванець Г. В, Іванець М. Г., Горєлишев, С. А., Баулін Д. С., Башкатов Є. Г. Формалізована математична модель забезпечення готовності реагування на надзвичайні ситуації. *Вісник Національного технічного університету «ХПІ»*. Серія : *Машинознавство та САІР*. 2020. № 2. С. 51–57. URL : <http://philosophy.chdu.edu.ua/index.php/2079-0775/article/view/214864> (дата звернення : 06.01.2023).
5. Іванець Г. В, Іванець М. Г., Горєлишев, С. А., Баулін Д. С., Башкатов Є. Г. Розробка організаційно-технічного методу сумісного прогнозування та забезпечення готовності реагування на надзвичайні ситуації. *Вісник Національного технічного університету «ХПІ»*. Серія : *Машинознавство та САІР*. 2022. № 1. С. 54–66. URL : http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/60058/1/visnyk_KhPI_2022_1_MISAPR_Ivanets_Rozrobka.pdf (дата звернення : 09.01.2023).
6. Соболев О. М., Рогозін А. С., Долгодуш М. М., Липовий В. О., Левченко Р. Т. Модель визначення чисельності особового складу оперативно-рятувальних

- підрозділів. *Проблеми надзвичайних ситуацій : збірник наукових праць*. 2015. Випуск 22. С. 130–136. URL : <https://nuczu.edu.ua/sciencearchive/ProblemsOfEmergencies/vol22/Sobol.pdf> (дата звернення : 09.01.2023).
7. Рогуля А. О. Аналіз ефективності діяльності органів місцевого самоврядування з організації безпеки життєдіяльності територіальних громад на основі економетричного моделювання. *Державне управління. Науковий вісник*. 2021. № 1(7) С. 242–267. doi: [org/10.32689/2618-0065-2021-1\(7\)](https://doi.org/10.32689/2618-0065-2021-1(7)).
 8. Ткачук Р. Управління цивільним захистом як складова муніципальної безпеки великого міста. *Науковий вісник : Державне управління*. 2021. № 2(8). С. 152–184. URL : <https://nvdu.undicz.org.ua/index.php/nvdu/article/view/175> (дата звернення : 09.01.2023).
 9. Щодо штатного розпису органу місцевого самоврядування. Лист Нацдержслужби. № 3946/13-15 від 23.07.2015 р. Бухгалтер офіційної установи : вебсайт. URL : https://buhgalter.com.ua/upload/news/2015/List_NAUPD_23_07_2015_3946_13-15 (дата звернення : 09.01.2023).
 10. Щодо питань складання штатних розписів органів місцевого самоврядування. Лист Минрегіонрозвитку № 8/13-284-15 від 07.08.2015 р. Бухгалтер офіційної установи : вебсайт. URL : https://buhgalter.com.ua/upload/news/2015/List_MRRBGKGU_8_13-284-15.doc (дата звернення : 09.01.2023).
 11. Європейська хартія місцевого самоврядування. м. Страсбург. 15 жовтня 1985 року. Офіційний переклад. Офіційний вебпортал парламенту України. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text (дата звернення : 03.01.2023).
 12. *Інституційна спроможність об'єднаних територіальних громад України : аналітична записка*. Київ, 2019. URL : https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/475/new_IS.pdf (дата звернення : 03.01.2023).
 13. Перші кроки щодо організації цивільного захисту на базовому рівні місцевого самоврядування : серія практичних порадників / О. Я. Лещенко, В. Ф. Коробкін та інші / за заг. ред. П. Б. Волянського, С. А. Парталяна. Київ : ІДУ НД ІЗ, 2021. Серія 2. 18 с. URL : <https://idundcz.dsns.gov.ua/uk/metodichna-dopomoga-z-organizaciyi-zahodiv-cz-v-teritorialnih-gromadah> (дата звернення : 03.01.2023).
 14. Про затвердження критеріїв утворення державних пожежно-рятувальних підрозділів (частин) Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту в адміністративно-територіальних одиницях та переліку суб'єктів господарювання, де утворюються такі підрозділи (частини) : постанова Кабінету Міністрів України від 27.11.2013 р. № 874. Офіційний вебпортал парламенту України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/874-2013-%D0%BF#Text> (дата звернення : 03.01.2023).

References

1. Law of Ukraine Code of civil protection of Ukraine October 2 2012, №5403-VI. *Ofitsiyniy veb-portal parlamentu Ukrainy*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text> [in Ukrainian].
2. Law of Ukraine On Local Self-Government in Ukraine October 6 1998, № 163-XIV. *Ofitsiyniy veb-portal parlamentu Ukrainy*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80?find=1&text> [in Ukrainian].
3. Kostenko, V. (2017). *Prioritety udoskonalennja derzhavnogo upravlinnja u sferi tsyvilnogo zahystu terytorialnyh gromad v protsesi detsentralizatsii vlady v Ukraini* [Priorities for improving public administration in the field of civil protection of territorial communities in the process of decentralization of power in Ukraine].

- Rehionalne upravlinnia ta mistseve samovriaduvannia*, 2(52), 97–103. Retrieved from https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/NADU/APDU/APDU-52-2017.pdf#page=97 [in Ukrainian].
4. Ivanets, H. (2020). Formalizovana matematychna model zabezpechennia hotovnosti reahuvannia na nadzvychaini sytuatsii [Formalized mathematical model of ensuring the preparedness of response to emergency situations]. *Visnyk Natsionalnoho tekhnichnoho universytetu «KhPI»*, Seriya: *Mashynoznavstvo ta SAPR*, 2, 51–57. Retrieved from <http://philosophy.chdu.edu.ua/index.php/2079-0775/article/view/214864> [in Ukrainian].
5. Ivanets, H, Horielyshev, S. (2022). Rozrobka orhanizatsiino-tekhnichnoho metodu sumisnogo prohnozuvannia ta zabezpechennia hotovnosti reahuvannia na nadzvychaini sytuatsii [Development of organizational and technical method of compatible forecasting and ensuring readiness to respond to emergencies]. *Visnyk Natsionalnoho tekhnichnoho universytetu «KhPI»* Seriya: *Mashynoznavstvo ta SAPR*, 1, 54–66. Retrieved from http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/60058/1/visnyk_KhPI_2022_1_MISAPR_Ivanets_Rozrobka.pdf [in Ukrainian].
6. Sobol, O, Rohozin, M. (2015). Model vyznachennia chyselnosti osobovoho skladu operatyvno-riatuvalnykh pidrozdiliv [The approach of determining the number of personnel rescue teams subdivisions]. *Problemy nadzvychainykh sytuatsii. Zbirka naukovykh prats*, 22, 130–136. Retrieved from <https://nuczu.edu.ua/sciencearchive/ProblemsOfEmergencies/vol22/Sobol.pdf> [in Ukrainian].
7. Rohulia, A. (2021). Analiz efektyvnosti diialnosti orhaniv mistsevoho samovriaduvannia z orhanizatsii bezpeky zhyttiediialnosti terytorialnykh hromad na osnovi ekonometrychnoho modeliuvannia [Analysis of the efficiency of activities of local government bodies on the organization of life security of territorial communities of municipalities based on econometric modeling]. *Derzhavne upravlinnia. Naukovyi visnyk*, 1(7), 242–267. doi:org/10.32689/2618-0065-2021-1(7) [in Ukrainian].
8. Tkachuk, R. (2021). Upravlinnia tsyvilnym zakhystom yak skladova munitsypalnoi bezpeky velykoho mista [Management of civil protection as a component of municipal security of a big city]. *Naukovyi visnyk: Derzhavne upravlinnia*, 2 (8), 152–184. Retrieved from <https://nvdu.undicz.org.ua/index.php/nvdu/article/view/175> [in Ukrainian].
9. Shchodo shtatnoho rozpyssu orhanu mistsevoho samovriaduvannia [Regarding the staff list of the local self-government body]: lyst Natsderzhsluzhby № 3946/13-15 vid 23.07.2015 r. *Bukhhalter ofitsiinoi ustanovy: veb-sait*. Retrieved from https://bukhgalter.com.ua/upload/news/2015/List_NAUPD_23_07_2015_3946_13-15 [in Ukrainian].
10. Shchodo pytan skladannia shtatnykh rozpyssiv orhaniv mistsevoho samovriaduvannia [Regarding issues of drawing up staff lists of local self-government bodies]: lyst Mynrehionrozvytku vid 07.08.2015 r. 8/13-284-15. *Bukhhalter ofitsiinoi ustanovy: veb-sait*. Retrieved from https://bukhgalter.com.ua/upload/news/2015/List_MRRBGKGU_8_13-284-15.doc [in Ukrainian].
11. Yevropeiska khartiia mistsevoho samovriaduvannia [European Charter of Local Self-Government]. October 15, 1985. *Ofitsiyni veb-portal parlamentu Ukrainy*. Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text [in Ukrainian].
12. *Instytutsiina spromozhnist obiednanykh terytorialnykh hromad Ukrainy* [Capacidad institucional de las comunidades territoriales unidas de Ucrania]: analitychna zapyska, Kyiv, 2019. Retrieved from https://decentralization.gov.ua/uploads/Library/file/475/new_IS.pdf [in Ukrainian].
13. Leshchenko, O, Korobkin, V, Volianskoho, P., & Partaliana, S. (2021). *Pershi kroky shchodo orhanizatsii tsyvilnoho zakhystu na bazovomu rivni mistsevoho*

samovriaduvannia: seria praktychnykh poradnykiv [First steps in organizing civil defense at the basic level of local government: a series of practical guides]. Volianskyi P., Partalian A. (Ed.). Retrieved from <https://idundcz.dsns.gov.ua/uk/metodichna-dopomoga-z-organizaciyi-zahodiv-cz-v-teritorialnih-gromadah> [in Ukrainian].

14. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine On the approval of the criteria for the formation of state fire-rescue units (parts) of the operational and rescue service of civil protection in administrative-territorial units and the list of business entities where such units (parts) are formed from November 27 2013, № 874. *Official web portal of the Parliament of Ukraine*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/874-2013-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].

CRITERIA FOR DETERMINING THE NUMBER CIVIL DEFENSE UNITS, ESTABLISHED IN THE COMPOSITION OF THE EXECUTIVE POWER OF CITY, TOWNS, AND VILLAGE COUNCILS

Korobkin Valerii

Abstract. Suggested an algorithm of actions for the creation of a division of civil defense in the structure of the executive power. According to the analysis of the state of technological and environmental security of the community, certification of the territory of the community for the risk of emergency situations, and determination of the scope of work on the prevention of emergency situations in the territory of the community, the criteria for determining the number of the structural unit for civil defense issues are provided. Showed the level of influence of each criterion on the possible scope of work related to the prevention of emergency situations, which should be done by workers of the structural unit of civil defense when calculating the number of the structural unit of civil defense of the local authority. Currently, there are no specific recommendations of the Cabinet of Ministers of Ukraine for the organizational and management structure of local self-government bodies for the organization of civil protection measures on the territory of communities. The number of civil defense specialists in the executive branch of the local authority is limited to a minimum, and the scope of work for their duties in the field of civil protection in accordance with Article 36-1 of the Law of Ukraine «On Local Authority in Ukraine» has not fully researched yet. The purpose of the research is to analyze and formulate approaches to the criteria for determining the number of civil defense units, which are formed as part of the executive branch of city, town, and village councils. According to the law and the European Charter of Local Self-Government, the authority of local authorities to independently approve the structure of the council's executive branches, the total number of the council's staff, and its executive branches, is substantiated. An algorithm of actions is suggested to create a division in the structure of the executive power for the organization of civil defense. According to the analysis of the state of technogenic and ecological safety of the community, certification of the territory of the community regarding the risk of emergency situations, and determination of the scope of work to prevent emergency situations in the territory of the community, the criteria for determining the size of the structural unit for civil defense issues are provided: the level of technogenic load on the territory of the community, the probability occurrence of emergency situations of a natural nature, the number of residents living in the territory of the community, the presence of settlements assigned to the relevant groups of civil protection and/or economic entities - to the relevant categories of civil defense. The expediency of clearly determining the level of influence of each proposed criterion on the possible volume of work related to the prevention of emergency situations, which should be performed by workers of the structural unit of civil defense when calculating the number of the structural unit of civil defense of the local authority, is emphasized.

Key words: criteria, local self-government, emergency situations, subdivision, worker, civil defense, number.